

## REZULTATI OSTVARIVANJA PROGRAMA ŠUMARSKE ŠKOLE KARLOVAC NA OSPOSOBLJAVANJU ZAPOSLENIKA "HRVATSKIH ŠUMA" ZA OCJENJIVAČE LOVAČKIH TROFEJA

THE RESULTS OF CREATING THE KARLOVAC FORESTRY SCHOOL PROGRAMME  
FOR TRAINING THE EMPLOYEES OF "HRVATSKE ŠUME"  
IN EVALUATING THE HUNTING TROPHIES

Alojzije FRKOVIĆ\*

*SAŽETAK: Tijekom svoga 50-godišnjeg rada i djelovanja (1947-1997), Šumarska škola Karlovac uspješno je ostvarivala svoje brojne programe i sadržaje obrazovanja šumarskih, lovnih i drvodjelskih tehničara. Počevši od sredine 1996. škola je preuzela obvezu organiziranja seminara i ispita za ocjenjivače lovačkih trofeja za zaposlenike "Hrvatskih šuma". U razdoblju od 12. srpnja 1993. do 23. travnja 1998., nakon održanih 13 stručnih seminara i 10 ispita, pred ispitnim povjerenstvom Šumarske škole Karlovac, odnosno Hrvatskog lovačkog saveza ispit za ocjenjivača lovačkih trofeja uspješno je položilo 137 stručnih šumarskih i lovnih zaposlenika iz 14 područnih Uprava šuma i Direkcije JP "Hrvatske šume" p.o. Zagreb. Svim kandidatima koji su položili ispit, izdato je uvjerenje škole kao i diploma Hrvatskog lovačkog saveza o položenom ispitu za ocjenjivača trofeja.*

*Ključne riječi: Šumarska škola Karlovac, "Hrvatske šume", p.o. Zagreb, seminari i ispiti za ocjenjivače lovačkih trofeja.*

### UVOD

U okviru gospodarenja državnim šumama i šumskim zemljištem jedna od prioritarnih zadaća Javnog poduzeća "Hrvatske šume" p.o. Zagreb je i unapređivanje lovnog gospodarstva. Kao pravni slijedbenik bivših šumskih gospodarstava, ovo poduzeće danas gospodari s oko 400 tisuća hektara biranih državnih lovišta, u kojima se već punih pet godina kao osnovna zadaća provodi obnova ratom uništenih fondova divljači. Iako je to, kada je riječ o krupnim trofejnim vrstama divljači, prekratko razdoblje za ostvarenje većih uspjeha, činjenica je da se počevši od prošle lovne sezone (1997/98.) lovišta "Hrvatskih šuma" ponovno vraćaju na lovnoturističko tržište Hrvatske.

Odredbom članka 69. Zakona o lovu (Narodne novine 10/1994.) stečeni trofeji krupne trofejne divljači moraju se ocijeniti, a ocjenjuju ih komisije sastavljene od ovlaštenih ocjenjivača koji imaju položen ispit za ocjenjivača trofeja. Na osnovi brojčano izražene trofejne

vrijednosti za pojedinu stečenu trofejnu lovnicu, korisnicima lovne usluge, utvrđuje se i naplaćuje naknada, odstrjelna taksa.

U želji da za ovaj odgovoran posao osposobi potreban broj svojih stručnih šumarskih i lovnih uposlenika, Služba za proizvodnju Direkcije "Hrvatskih šuma" godine 1993. obraća se Hrvatskom lovačkom savezu (HLS), u čijoj je organizaciji iste godine i održan prvi seminar i prvi ispiti za ocjenjivače lovačkih trofeja (Frković 1993). Ispiti su održani 12. i 13. srpnja 1993. u Lipovljanima na kojima je 14 uposlenika UŠ Zagreb položilo ispit. Kako je kao nečlanici stožerne lovačke organizacije cijena usluge HLS bila previsoka (za osposobljavanje planiranih 200 uposlenika za poslove ocjenjivanja lovačkih trofeja poduzeće je trebalo izdvojiti 160.000 kn), u međuvremenu novo ustanovljena Služba za lovstvo "Hrvatskih šuma" uspostavlja prisnu suradnju sa Šumarskom školom Karlovac, poznatom i priznatom srednjoškolskom ustanovom, koja je tijekom minulih 50 godina rada i djelovanja mnogo uradila

\* Alojzije Frković, dipl. inž. šum., JP "Hrvatske šume" p.o. Zagreb, 10000 Zagreb, Lj. F. Vukotinovića 2

na osposobljavanju lovnih kadrova (Lipovščak i Jerman 1963., Pleše 1974, Matičić 1986, Marinović 1987, Kljaić 1987). Nakon HLS koji je organizirao prve ispite za ocjenjivače trofeja divljači (Raić 1969), Šumarska škola Karlovac prva je srednjoškolska ustanova koja je nakon stupanja na snagu novog Zakona o lovu (1994.) u svoje programe i sadržaje obrazovanja šumarskih i drvodjelskih tehničara ugradila gradivo iz oblasti ocjenjivanja trofeja divljači.

Na temelju vlastitog programa za osposobljavanje kadrova za ocjenjivanje trofeja divljači, karlovačka Šumarska škola posebnim ugovorom od 10. lipnja 1996.

preuzima obvezu *organizirati nastavu, polaganje ispita i izdavanje uvjerenja o položenom ispitu za ocjenjivače trofeja za zaposlenike "Hrvatskih šuma"* (Frković 1997, Šimunić 1997).

Uz smanjenje ukupnih troškova na gotovo jednu trećinu, ovim se ugovorom dobilo i na kvaliteti organiziranja nastave i samih ispita. Škola je naime za svoje vanjske suradnike imenovala trojicu vrsnih stručnjaka iz oblasti lovnog trofejstva, inače članove stalnog peteročlanog povjerenstva za ocjenjivanje lovačkih trofeja HLS, od kojih su dvojica zaposlenici "Hrvatskih šuma".

## PROGRAM ODRŽAVANJA SEMINARA I ISPITA

Rad stručnih seminara odvijao se prema odredbama Programa seminara za ocjenjivanje trofeja divljači HLS iz 1995. godine. Uz demonstraciju uzimanja mjera, postupka i načina ocjenjivanja rogovlja jelena običnog, jelena lopatara i srnjaka, rogova muflona i divojarca/divokoze, kljova vepra te lubanja i krzna smeđeg medvjeda, vuka, risa i divlje mačke, tijekom 15 sati predavanja i 15 sati vježbi seminarom su obuhvaćene i ove nastavne jedinice: Značenje i vrste lovačkih trofeja. Trofejne značajke krupne divljači; razvoj rogovlja i utvrđivanje starosti pojedine jedinke na osnovu trofeje; determiniranje i razlikovanje pojedinih trofejnih krznašica. Skidanje, obrada i pripremanje lovačkih trofeja (rogovlje, kljove, krzna) za ocjenjivanje; podlošci za trofeje i njihova montaža. Povijesni prikaz lovnog trofejstva; Nadlerova formula; Međunarodni lovački savjet (CIC) i prve internacionalne formule za ocjenjivanje lovačkih trofeja; izmjene i dopune formula; tipične, atipične i abnormalne trofeje. Lovne izložbe u Europi i Hrvatskoj; vrhunske lovačke trofeje u zemlji i svijetu. Zakonski i drugi propisi o lovačkim trofejima; trofejni list. Organizacija smotri i izložbi lovačkih trofeja; katalog izložbe. Opća pravila i pribor za ocjenjivanje lovačkih trofeja. Propozicije za nagrađivanje lovačkih trofeja.

Za potrebna precizna mjerenja trofeja, na seminarima je korišten najsuvremeniji pribor i pomagala (čelična mjerna vrpca, obična i specijalna hidrostatska vaga, pomične metalne mjerke i dr.), koji je pribor u svhu ispravnog ocjenjivanja trofeja za sve područne uprave šuma pribavila Služba lovstva Direkcije. Za spremanje ispita kandidati su se služili knjigom "Lovačke trofeje - obrada, ocjenjivanje i vrednovanje" (Zagreb 1989), službenim i propisanim udžbenikom. HLS.

Program ispita za ocjenjivače trofeja divljači, kako to određuje stari, ali još uvijek na snazi, Pravilnik o programu za ispit i načinu polaganja ispita za ocjenjivače trofeja divljači (Narodne novine 4/1977), sastojao se iz teoretskog i praktičnog dijela ispita. Na teoretskom (us-

menom) dijelu ispita kandidati su morali pokazati potrebna znanja iz nastavnih jedinica predloženih programom seminara, posebice postupak i način ocjenjivanja trofeja te poznavanje i razumijevanje formula i naputaka CIC-a za ocjenjivanje. U praktičnom dijelu ispita, u grupama od po dva odnosno tri ispitanika zajedno, kandidati su morali ocijeniti po jedno rogovlje jelena običnog, jelena lopatara i srnjaka, kuke divojarca/divokoze i puževe muflona, kljove vepra te po jedno krzno i lubanju jedne od četiriju krupnih trofejnih krznašica.



Slika 1. Međunarodna CIC formula za ocjenjivanje rogovlja jelena lopatara, kako zbog većeg broja mjernih elemenata tako još više zbog delikatnosti prosudbe točaka za dodatke i odbitke, kandidatima je zadavala najviše teškoća; sa seminaru u lovačkoj kući Lacići, Uprava šuma Našice, 11. lipanj 1997.

Foto: Z. Belošević

Radi smanjivanja ukupnih troškova rada i seminara i ispiti održavani su na terenu, pri pojedinim upravama

šuma. Uz izuzetak ispita održanih u Đakovu, Cerni, Koški i Makarskoj, kojima su pristupili samo kandidati jedne (područne) uprave šuma, na svim ostalim ispitima bili su nazočni kandidati iz dviju ili više uprava šuma.

Kao vanjski suradnici karlovačke Šumarske škole, ujedno i članovi stalnog povjerenstva za ocjenjivanje lovačkih trofeja HLS, ispitno povjerenstvo Šumarske ško-

le Karlovac sačinjavali su dipl. inž. šumarstva Alojzije Frković i Milan Čelap, savjetnik, odnosno stručni suradnik za lovstvo Direkcije "Hrvatskih šuma" te dr. sc. Antun Alegro iz HLS.

Uz izuzetak seminara i ispita održanih u Lipovljanima, prva su dvojica bila i redovni predavači na svih preostalih 12 održanih seminara.\*

## REZULTATI ISPITA ZA OCJENJIVAČE TROFEJA DIVLJAČI

U razdoblju od 12. srpnja 1993., kada su održani prvi ispiti u Lipovljanima za djelatnike UŠ Zagreb, pa do završnih ispita u Makarskoj 22. i 23. travnja 1998., pred ispitnim povjerenstvom Šumarske škole Karlovac, odnosno HLS, ispit za ocjenjivače trofeja divljači uspješno je položilo 137 zaposlenika "Hrvatskih šuma", od kojih iz UŠ Vinkovci 9, UŠ Osijek 16, UŠ Našice 8, UŠ Nova Gradiška 8, UŠ Bjelovar 10, UŠ Zagreb 19, UŠ Sisak 2, UŠ Karlovac 4, UŠ Ogulin 9, UŠ Delnice 8, UŠ Senj 7, UŠ Gospić 13, UŠ Buzet 3, UŠ Split 20 i Direkcije "Hrvatskih šuma" jedan zaposlenik. Na do sada održanim ispitima nisu jedino pristupili djelatnici UŠ Koprivnica i UŠ Požega.

### Poimenični rezultati ispita za ocjenjivače trofeja divljači Šumarske škole Karlovac (1993-1998.)

1. Ispiti održani u Šumariji Lipovljani, UŠ Zagreb, u lovačkoj kući Opeke, 12. i 13. srpnja 1993.

Ispit položilo ukupno 14 kandidata, svi iz UŠ Zagreb. Od dipl. inž. šum. ispit položili: Zvonko Balen (agron.), Mirko Bauernfreund, mr. sc. Mijo Gašparović, Dinko Hac, Davor Hlebec, Branko Iviček, Ivan Jelčić, mr. sc. Ivan Lovrić, Stjepan Petreš, Tomislav Stiegleitner i Miodrag Tomaz. Od šum. tehn. i ostalih zaposlenih ispit položili: Mijo Šulić, Josip Tomić i Mirko Žunić.

2. Ispiti održani u Šumarskoj školi Karlovac 27. lipnja 1996. Ispit položilo ukupno 10 kandidata, od kojih iz UŠ Zagreb 5, UŠ Karlovac 3 i UŠ Sisak 2 kandidata. Od dipl. inž. šum. ispit položili: Darko Abramović i Davor Ciprić (iz UŠ Sisak); Marijan Barulek, Kazimir Čaklec, Tvrtko Kolarić i Milan Pavičić (iz UŠ Zagreb); Dražen Kratofil i Ivan Pavličić (iz UŠ Karlovac). Od šum. tehn. i ostalih zaposlenika ispit položili: Anđelko Gospić (iz UŠ Zagreb) i Antun Rendulić (iz UŠ Karlovac).

3. Ispiti održani u Šumariji Nova Kapela, UŠ Nova Gradiška, u lovačkoj kući Radinje, 22. i 23. listopada 1996.

\* Seminar u Lipovljanima za djelatnike Uprave šuma Zagreb održanom u organizaciji HLS 28. i 29. lipnja 1993. vodili su A. Frković i Đ. Nikolandić, dok je ispitno povjerenstvo na ispitima održanim 12. i 13. srpnja 1993. sačinjavali A. Frković, Đ. Nikolandić i Ž. Stahan

Ispit položilo ukupno 18 kandidata, od kojih iz UŠ Bjelovar 10 i UŠ Nova Gradiška 8 kandidata. Od dipl. inž. šum. ispit položili: Slaven Ernjak, Goran Godina, Stjepan Ivezić, Nenad Nekvapil i Zlatko Njegovec (iz UŠ Bjelovar); Ivan Duvnjak, Damir Matošević i Ivan Višić (iz UŠ Nova Gradiška). Od šum. tehn. i ostalih zaposlenika ispit položili: Antun Dumenčić, Matija Šimunović i Antun Vidlanović (iz UŠ Nova Gradiška); Dean Diebalo, Darko Habalija, Stevo Lalić i Mladen Lužanić (iz UŠ Bjelovar).

4. Ispiti održani u Šumariji Novi Vinodolski, UŠ Senj, u radničkom domu Lukovo, 10. i 11. prosinca 1996.

Ispit položilo ukupno 10 kandidata, od kojih iz UŠ Senj 6, UŠ Buzet 3 i izvan "Hrvatskih šuma" jedan kandidat. Od dipl. inž. šum. ispit položili: Krunoslav Božičević (iz UŠ Buzet); Boris Miklić, Jurica Tomljanović i Zdravko Vukelić (iz UŠ Senj). Od šum. tehn. i ostalih zaposlenika ispit položili: Ivica Blažević, Željko Blažičević i Goran Novotni (iz UŠ Senj); Milan Rukavina i Edi Vozila (iz UŠ Buzet). Ispit je položio i Josip Tomljanović iz LD Senj.

5. Ispiti održani u Šumariji Lokve, UŠ Delnice, u Park šumi Golubinjak, 17. i 18. prosinca 1996.

Ispit položilo ukupno 16 kandidata, od kojih iz UŠ Delnice 4, UŠ Ogulin 9, UŠ Karlovac 1 i izvan "Hrvatskih šuma" 2 kandidata. Od dipl. inž. šum. ispit položili: Dario Majnarić (iz UŠ Delnice); Branko Blašković, Dubravko Hodak, Branko Sabljak, Mario Stipetić, Željko Tatalović i Nenad Vukadinović (iz UŠ Ogulin); Suzana Trninić (iz Drž. uprava zgb županije). Od šum. tehn. i ostalih zaposlenika ispit položili: Franjo Brentar, Mihajlo Kovačević i Slaven Šercer (iz UŠ Delnice); Franjo Lipošćak, Ivan Meašić i Branko Puškarić (iz UŠ Ogulin); Ivica Erdeljac (iz UŠ Karlovac); Nenad Rodić (iz LD "Srna" Samobor).

6. Ispiti održani u Šumariji Đakovo, UŠ Osijek, u lovačkoj kući Mačkovac, 12. i 13. studenog 1997.

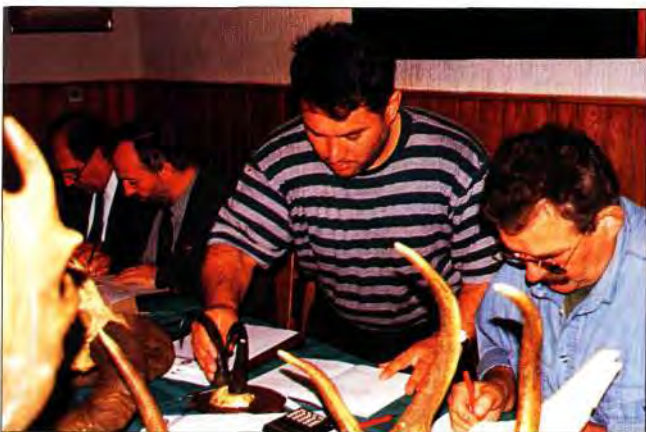
Ispit položilo ukupno 18 kandidata, od kojih iz UŠ Osijek 16 i izvan "Hrvatskih šuma" 2 kandidata. Od dipl. inž. šum. ispit položili: Šimo Barišić, Zvonko Brdar, Vladimir Brezovac, Petar Klepo, Dražen Košutić, Danko Radoš i Stjepan Vidaković (iz UŠ Osijek); dr. sc. Zlatko Hardi (iz Veter. st. Đakovo) i Nevenka Radunović (šum. i lov. insp.). Od šum. tehn. i ostalih zaposlenika ispit položili: Dušan Brković, Franjo Crnov, Branko Hanulak, Lajoš Kostolić, Branimir Kundih, Kazimir Lončarević, Ivica Rogar, Darko Verhas i Stjepan Verhas.



Slika 2. Polaznici seminara Uprave šuma Osijek s predavačima; Mačkovac, Đakovo, 17. lipanj 1997. Foto: A. Frković

7. Ispiti održani u Šumariji Cerna, UŠ Vinkovci, u lovačkoj kući Merolino 30. rujna i 1. listopada 1997.

Ispit položilo ukupno 9 kandidata, svi iz UŠ Vinkovci. Od dipl. inž. šum. ispit položili: Đuro Bertić, mr. sc. Darko Beuk, Željko Bodrožić i Damir Cvrković. Od šum. tehn. i ostalih zaposlenika ispit položili: Pero Babić, Ilija Čačić, Alojzije Ihas, Martin Jovanovac i Petar Klarić.



Slika 3. Praktični dio ispita za ocjenjivače lovačkih trofeja u lovačkoj kući Merolino, Uprava šuma Vinkovci, 1. listopad 1997. Foto: A. Frković

8. Ispiti održani u Šumariji Koška, UŠ Našice, u lovačkoj kući Lacići 22. i 23. listopada 1997.

Ispit položilo ukupno 10 kandidata, od kojih iz UŠ Našice 8, iz UŠ Nova Gradiška 1 i izvan "Hrvatskih šuma" 2 kandidata. Od dipl. inž. šum. ispit položili: Josip Jugović i Hrvoje Vučinić. Od šum. tehn. i ostalih zaposlenika ispit položili: Stevo Jurina, Dario Šimunović i Dražen Veber (iz UŠ Našice); Stjepan Trtanj (iz UŠ Nova Gradiška); Zvonko Belošević i Stipe Jurčević (iz LD "Jelen" Našice).

9. Ispiti održani u Šumariji Korenica, UŠ Gospić, u upravnoj zgradi šumarije, 9. i 10. prosinca 1997.

Ispit položilo ukupno 19 kandidata od kojih iz UŠ Gospić 13, UŠ Delnice 4, UŠ Senj 1 i iz Direkcije "Hrvatskih šuma" jedan kandidat. Od dipl. inž. šum. ispit položili: Marin Tomaić (iz Direkcije HŠ); Siniša Bogojević, Hrvoje Mažuran, mr. sc. Branimir Mikić, Denis Milošević, Darko Smerdel, Milan Štimac, Tomislav Užarević i Davor Zec (iz UŠ Gospić); Marijan Malnar i Zvonimir Pršle (iz UŠ Delnice); Dalibor Tomljanović (iz UŠ Senj). Od šum. tehn. i ostalih zaposlenika ispit položili: Danko Brkljačić, Marijan Jelinić, Željko Krešić, Darko Pavelić i Marko Rukavina (iz UŠ Gospić); Željko Podobnik i Miroslav Šafar (iz UŠ Delnice).



Slika 4. Lovačka kuća Jadovno, Uprava šuma Gospić, bila je mjesto održavanja seminara za ličke šumarnike. Predavač dipl. inž. šum. Milan Čelap pri obradi postupka i načina ocjenjivanja rogovlja srnjaka.

Foto: A. Frković

10. Ispiti održani u Šumariji Makarska, UŠ Split, u hotelu "Meteor" Makarska, 22. i 23. travnja 1998.

Ispit položio ukupno 21 kandidat, od kojih iz UŠ Split 20 i izvan "Hrvatskih šuma" jedan kandidat. Od dipl. inž. šum. ispit položili: Slaven Bačić, Branimir Baričević, Željko Bralić, Živko Bubalo, Željka Gugić, Danka Jelen, Branko Kekelić, Ivo Kovač, Vesna Krpina, Vlatko Kuterovac, Davor Lalić, Zlatko Lalić, Ivan Melvan, Andrija Ru-

bin, Dario Vranješ, Dragica Žaja i Goran Živković (iz UŠ Split); Boris Jurković, priv. lovozakupnik iz Šibenika. Od šum. tehn. i ostalih zaposlenika ispit položili: Mladen Bikić, Anđelko Čulina i Leo Matešić.

Slika 5. Između 20 šumarnika Uprave šuma Split koji su uspješno položili ispit za ocjenjivače trofeja bile su i tri šumarice; dipl. inž. šum. Dragica Žaja u društvu svojih kolega Branimira Baričevića i Davora Lalića na ispitima u Makarskoj, 23. travnja 1998.

Foto: A. Frković



Tablica 1

<b>Pregled održanih seminara za ocjenjivače trofeja divljači za zaposlenike "Hrvatskih šuma" Šumarske škole Karlovac</b>				
Redni broj	Mjesto održavanja seminara	Datum održavanja	Polaznici seminara iz uprave šuma	broj
1.*	Lipovljani, lov. kuća Opeke	28. i 29. 6. 1993.	Zagreb	15
2.	Lokve, park šuma Golubinjak	7. i 8. 3. 1996.	Delnice	6
3.	Velika Gorica, lov. kuća Krušak	14. i 15. 3. 1996.	Zagreb, Karlovac i Sisak	16
4.	Bjelovar, lov. kuća Rogović kut	19. i 20. 6. 1996.	Bjelovar	12
5.	Nova Kapela, lov. kuća Radinje	24. i 25. 6. 1996.	Nova Gradiška i Požega.	12
6.	Novi Vinodolski, rad. hotel Breze	5. i 6. 10. 1996.	Senj i Buzet	16
7.	Josipdol, rasadnik Oštarije	14. i 15. 11. 1996.	Ogulin	11
8.	Đakovo, lov. kuća Mačkovac	17. i 18. 6. 1997.	Osijek	22
9.	Vinkovci, lov. kuća Kunjevci	27. i 28. 5. 1997.	Vinkovci	10
10.	Koška, lov. kuća Lacići	10. i 11. 6. 1997.	Našice	15
11.	Gospić, lov. kuća Jadovno	18. i 19. 11. 1997.	Gospić i Senj	20
12.	Šibenik, lugarnica Stari mlin na Krki	17. i 18. 3. 1998.	Split (sj.)	13
13.	Makarska, lov. dom LD "Biokovo" Mak.	19. i 20. 3. 1998.	Split (jug)	13

\* seminar održan u organizaciji Hrvatskog lovačkog saveza

## ZAKLJUČAK

Uz obnovu ratom uništenih fondova krupne divljači u dodijeljenim im državnim lovištima, jedan od prioritetnih zadataka Službe lovstva "Hrvatskih šuma" je osposobljavanje i usavršavanje zaposlenika za sve zahtjevnije zadatke u gospodarenju lovištima. Među više obrazovnih aktivnosti u tom poduzeću tijekom minule tri godine spada i ona na osposobljavanju stručnih šumarskih i lovnih djelatnika za ocjenjivanje lovačkih trofeja. Uz puni stručni angažman svojih neposrednih stručnjaka, uskih specijalista za lovnju trofejistikju, taj je zadatak povjeren Šumarskoj školi Karlovac, koja je ti-

jekom svog 50. godišnjeg rada uspješno provodila izobrazbu lovnih kadrova.

Sa 137 novih ispitanih ocjenjivača trofeja divljači regrutiranih iz 14 područnih uprava šuma JP "Hrvatske šume" p.o. Zagreb, uz pedesetak zaposlenika koji od ranije imaju položen taj ispit, ovo je javno poduzeće u cijelosti ispunilo zakonske odredbe u tom segmentu lovnih aktivnosti. Ostaje obveza da direktor poduzeća na prijedlog upravitelja područnih uprava šuma, temeljem članka 34 Pravilnika o lovu imenuje članove ocjenjivačkih povjerenstava i njihove zamjenike.

## LITERATURA

- Frković, A. 1993: Prednjači Uprava šuma Zagreb. Lovački vjesnik 10, str. 61.
- Frković, A. 1997: Novi ocjenjivači lovačkih trofeja. Lovački vjesnik 1-2, str. 33.
- Kljajić, M. 1987: Više ocjenjivača trofeja. Lovački vjesnik 5, str. 24-25.
- Lipovšćak, J. i Jerman, S. 1963: Šumarska škola u Karlovcu. U: Šumarska nastava u Hrvatskoj 1860-1960. str. 543-554. Šumarski fakultet Zagreb.
- Marinović, E. 1987: Iz klupa u lovište (Odgojno obrazovni šumarski centar Karlovac). Lovački vjesnik 4, str. 105.
- Matičić, D. 1986: Nastava u lovištu (Viša lovno-tehnička škola u Karlovcu). Lovački vjesnik 11, str. 399.
- Pleše, B. 1974: Lovstvo u šumarskim školama Jugoslavije. Lovački vjesnik 5, str. 126-127.
- Raić, L. 1969: Prvi ocjenjivači lovačkih trofeja položili ispit pred komisijom LSH. Lovački vjesnik 5, str. 131.
- \*\*\* 1997: Šumarska škola Karlovac 1947-1997. (urednik Martin Šimunić), Karlovac.

*SUMMARY: In the fifty years of its activity (1947-1997), the Karlovac Forestry School has been successfully accomplishing the many programmes for educating foresters, hunters and wood technicians. Since 1996 the school took the task of organizing seminars and examinations for evaluators of the hunting trophies for "Hrvatske šume". Between July 12 1993 and April 23 1998, after 13 specialized seminars and 10 examinations before the examining commission of the Karlovac Forestry School and the Croatian Hunting Association, 137 experts from 14 forest managements and the "Hrvatske šume" headquarters successfully passed the tests. All candidates who passed the examination were given certificates of the School and the diploma of the Croatian Hunting Association.*

*Key words: Forestry school Karlovac, "Hrvatske šume", seminars and examinations for evaluating the hunting trophies.*